

Har var ikki eitt oyra

segði Alfred Petersen, fyrrverandi fulltrúi í Landsstýrinum, um eginpeningin í Heygadrangi. Hann mælti fleiri ferðir Landsstýrinum til at herða krøvini um dokumentatión fyri eginpeningini, men Landsstýrið svaraði ongantíð, segði hann sum vitni í rættinum í gjár

Løgfrøðingurin Alfred Petersen arbeiddi eitt skifti í áttátíðrunum sum fulltrúi á fiskivinnudeildini í Landsstýrinum og umsat m.a. nýbyggingar av skipum.

Hann legði ikki fingramar ímillum, tá hann mikudagin greiddi frá sum vitni í Heygadrangamálinum.

Hóast landsstýrið hevði fingið fleiri áheitanir og tilmæli um at tákta í og krevja betri dokumentatión fyri eginpeningi í skipum, læt landsstýrið ongantíð við seg koma.

Alfred Petersen hevði einki við Heygadrang at gera, fyrr enn byggingin var komin langt áleiðis. Ikki fyrr enn allir trupulleikarnir vistu seg í 1988.

Vildu hava landsstýrið at yvirtaka

Tað byrjaði við, at Óli Zachariassen setti seg í samband við landsstýrið og boðaði frá, at tað vóru trupulleikar, og at hann ætlaði at siga upp sáttmálan við Heygar, segði Alfred Petersen.

Tveir fundir vóru tætt uppá hvønn annan, seinast í januar og fyrst í februar. Umboðini fyri skipasmíðjuna høvdu har mælt landsstýrinum til at yvirtaka skipið, byggja tað um til saltfiskaskip ella lata aðrar yvirtaka.

Á øðrum av hesum fundum varð upplýst, at eingin eginpeningur var inngoldin, og figgingin var ikki í lagi.

Atla Dam hevði einki dæmt uppskot um, at landsstýrið skuldi yvirtaka Heygadrang, og hann vildi ikki taka støðu til, um tað var rætt at siga sáttmálan upp. Svarið hjá lögmanni til, at eingir pengar vóru innkomnir, var, at so noyddust teir at royna at fá pengarnar inn. Alfred Petersen helt tað eisini vera skilgott at byggja skipið um til saltfisk, tí hann hevði einki álit á svartkjaftafiskiskapinum.



Hóast Finnogi Christiansen (myndin) legði eitt telefax fram sum dokumentatión fyri eginpeninginum til keypið av Heygadrangi, trúði Alfred Petersen honum ikki, greiddi hesin seinni frá í Føroya Rætti mikudagin.

Mynd: Hilmar Jan Hansen

Álit á svartkjaftinum

Hann varð spurður, hvat Atli Dam helt um svartkjaftavinnuna.

Hann mundi hava álit á vinnuni, tí í januar 1989 sendi landsstýrið eina sendinevnd til Alaska at

kanna møguleikarnar fyri svartkjaftafiskiskapi.

Landsstýrið hevði neyvnan figgjað hesa ferð, um ongar vónir vóru til svartkjaftin, helt Alfred Petersen.

Um sama mundið, sum hesir fundirnir vóru, fekk

landsstýrið eisini skriv frá saksforaranum hjá skipasmíðju, ið boðaði frá, at eingin eginpeningur var komin inn.

Tá fór Alfred Petersen at kanna málið. Hann fann eingi pappír í landsstýrinum um, at eginpeningurin var innkomin. Eingin dokumentatión lá í málinum. Hann ringdi síðan til Kristoffur Thomassen, sum hevði umsið málið frammánundan. Hesin vildi vera við, at dokumentatión lá í málinum. Alfred Petersen fekk síðan Kjartan Hoydal at hjálpa sær at leita, men einki teir funnu.

Eingin eginpeningur

Nakað seinni vóru umboð fyri Heygar á fundi við landsstýrið. Á hesum fundinum segði Alfred Petersen við reiðaríð, at eingin eginpeningur var. Tá kemur Finnogi Christiansen við einum telefaksi, ið hann segði vera dokumentatiónin.

Hesum trúði Alfred Petersen ikki, tí hann hevði fingið at vita bæði frá Óla Zachariassen og brævinum frá Tormóði Djurhuus, at eingir pengar vóru, umframt at hann onga dokumentatión hevði funnið.

Heygadrangamennirnir hildu tó fast við sítt.

Út á várið er nýggjur fundur millum Heygar og landsstýrið. Tá hevði Alfred Petersen fingið eina frágreiðing frá grannskoðaravirkinum hjá Carl V. Weihe. Her stóð, at roknskapurin visti 0 krónur frá P/F Heygum. Alfred Petersen helt, at teir í Heygum vóru illa við. Kanska tí teir ikki vistu, at frágreiðingin var gjørd. Teir hildu tað mátti vera eitt mistak í frágreiðingini.

Heygadrangamennirnir høvdu upplýst, at orsøkin til, at dokumentatiónin ikki varð lögð fram fyrr, var ósemja millum reiðaríð og skipasmíðjuna.

Vit søgdu, at tað kundi gera okkum tað sama, segði Alfred Petersen.

Skuldi dokumenterast

Landsstýrið hevði tá liggjandi umsókn frá skipasmíðjuni um at hákka byggikostnaðin. Alfred Petersen segði, at landsstýrið vildi ikki viðgera umsóknina, fyrr enn allar eginpeningurin veruliga varð dokumenteraður. Heilt upp til 104 mió. krónur, sum ætlanin var at hákka byggikostnaðin til.

Aftan á hetta vóru fundir millum landsstýrið. Alfred Petersen luttók ikki á hesum fundum.

Eg fekk at vita, at teir ongan áhuga høvdu í at hava meg við, segði hann í rættinum.

Alfred Petersen gekk

høgt upp í málið at fáa landsstýrið at broyta praksis, soleiðis at gott prógv fekst fyri, at eginpeningurin var veruligur. Einaferð skrivaði hann sjálvur eitt tilmæli til landsstýrið um hetta, eina aðru ferð saman við fulltrúanum Jørgen Hansen.

Hann kannaði eisini nøkur skip. Eitt teirra var Vestfart, eitt annað Sverri Ólafsson.

Kundi ikki góðtakast

Landsstýrið hevði fingið dokumentatión fyri, at eginpeningur var í Sverra Ólafsson. Alfred Petersen hevði skrivað á skjalið, at tað ikki kundi góðtakast sum dokumentatión. Hann hevði sagt bæði við reiðaríð og Atla Dam og seinni við Jógvan Sundstein, at dokumentatiónin ikki var nóg góð.

Tað hendi einki kortini. Skipið stóð í gerð á skipasmíðjuni í Vági, men skipasmíðjan hevði ikki pengar at gera skipið liðugt fyri, og skipasmíðjan fór av knóranum.

Meðan Alfred Petersen var í summarfrí, yvirtók landsstýrið fyrst skipið frá skipasmíðjuni og sendi upprunliga byggiharðnum skipið. Hann skuldi havt gildið 3,4 mió. krónur til skipið, men hesar hevði hann ikki, og landsstýrið avgjórði síðan at lýsa pant í skipinum áljóðandi hesa upphædd. Harvið fall landsstýrið frá kravinum um eginpening. Upphæddin er rentu- og avdráttarfrí, so leingi sami eigari stendur fyri skipinum.

Alfred Petersen var eisini skrivari í nevndini, ið m.a. varð nevnd gassnevndin og avhøvdingarnevndin av fraktskipum.

Uppgávan hjá hesi nevnd var at greina út, hví ávís skip vóru komin í ringa figgjarliga støðu, og vísa á møguligar loysnir.

Ein orsøk kundi vera vantandi eginpeningur.

Gassnevndin spurdi reiðaríð Global og Transmar um at siggja sjálvpaggávar og ognaruppgærdir hjá eiganum. Transmar segði nei, og Global segði tað vera ov tørført, tí eigararnir táktaðu upp ímóti teimum 100 í tali. Nevndin kom tí til ta niðurstøðu, at neyðugt var at hava politimynduleika fyri at kanna víður-skiftini. Hetta segði hon í síni frágreiðing og hoyrði einki aftur frá landsstýrinum.

Alfred Petersen visti at siga frá eini eginpeninga-nevnd, ið landsstýrið hevði sett, at henda nevnd hevði biðið landsstýrið taka støðu til, um praksis viðvíkjandi dokumentatión fyri egin-

